

РАЗПОРЕЖДАНЕ № 147

София, 15.06.2026 г.

На основание чл. 362, ал. 1 и чл. 362а, ал. 1, т. 1 и 3 от Кодекса на търговското корабоплаване (загл. изм. - ДВ, бр. 113 от 2002 г.), с цел прилагане на правило 13 от глава II-1 на Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море от 1974 г., както е изменена с Протокола от 1988 г. (Ратифицирана с Указ № 2250 от 28 юли 1983 г. на Държавния съвет на Народна република България - ДВ, бр. 61 от 1983 г. В сила от 2 февруари 1984 г., посл. изм. бр. 82 от 2020 г.), (Конвенция SOLAS) и с оглед осигуряване на безопасността на подедни устройства, котвени лебедки и свързаните с тях снемачи се приспособления

РАЗПОРЕЖДАМ:

1. Приложно поле

Настоящото разпореждане се прилага за всички кораби, влизащи в обхвата на приложение на Конвенция SOLAS и плаващи под знамето на Република България, оборудвани с подедни устройства, котвени лебедки и свързаните с тях снемачи се приспособления, както са определени в правило 2 на Глава II-1 на Конвенция SOLAS.

- Разпоредбите са приложими както за ново инсталирано, така и за съществуващо оборудване, използвано за операции по повдигане, манипулиране или спускане на борда, независимо дали е неподвижно или преносимо.

- От обхвата на това разпореждане са изключени:

- подедни устройства, инсталирани на мобилни сондажни съоръжения (MODU);
- подедни устройства, използвани на плавателни съдове за строителство или монтаж в открито море (напр. съоръжения за полагане на тръби/кабели или извеждане от експлоатация), които отговарят на алтернативни стандарти;

- интегрирани механични устройства, предназначени единствено за отваряне или затваряне на капази на люкове; и

- спускащи устройства, обхванати от Международния кодекс за спасителни средства (LSA Code) (обн., ДВ, бр. 85 от 2020 г., изм., бр. 85 от 2020 г., изм. бр. 83 от 2021г.).

- Точки 2.1 и 2.4 от правило 3-13от глава II-1 на SOLAS не се прилагат за подедни устройства, котвени лебедки и снемачи се приспособления с безопасен работен товар (SWL) под 1000 кг. Независимо от това, тези съоръжения трябва да имат документални доказателства за техните SWL и постоянна маркировка със стойността му.

Документалните доказателства, ведно с положените маркировки, могат да бъдат издавани/поставяни както след положителен резултат от обстоен преглед/периодично изпитване от Компетентното лице, извършило прегледа/изпитването, така след

протоколиран преглед/изпитване по нарочна писмена процедура от системата за безопасна експлоатация на кораба, създадена и изпълнена от Корабопритежателя/Оператора в подходящ, по неговата професионалната преценка, обем на съответствие с ръководствата в MSC.1/Circ.1662 и MSC.1/Circ.1663.

2. Общи разпоредби

За целите на това разпореждане:

• „Подемно устройство“ е всяко корабно оборудване за обработка на товари, което включва или се използва за:

- товарене, прехвърляне или разтоварване на товари;
- повдигане и спускане на трюмни люкове и подвижни прегради;
- кран в машинно отделение;
- кран в складове;
- работа със шлангове;
- спускане на вода и повдигане от там на тендерни лодки и подобни съоръжения
- кран за прехвърляне на хора.

• „Котвена лебедка“ е лебедка, монтирана на борда на специализиран кораб за офшорни операции, която се използва за спускане, вдигане и преместване на котви и швартови въжета при подводни операции и свързаното с тях оборудване.

• „Снемащо се приспособление“ е всяко снемащо се приспособление, използвано за закрепване на товар към подемно устройство или котвена лебедка, без да е конструктивен компонент на оборудването или на самия товар.

• „Инсталиран на или след 1 януари 2026 г.“ — по смисъла на правило II-1/3-13 от SOLAS, означава:

.1 за кораб, килът на който е положен или който е на подобен етап на построяване на или след 1 януари 2026 г., всяка дата на монтиране на кораба; или

.2 за плавателни съдове, различни от посочените в (.1), включително построените преди 1 януари 2009 г., договорна дата на доставка на подемно устройство или котвена лебедка, или при липса на договорна дата на доставка действителната дата на доставка на подемното устройство или лебедките за обработка на котва на кораба на или след 1 януари 2026 г.

• „Компетентно лице“ — лице, определено от призната организация (ПО), което притежава техническата квалификация, оперативните познания и инспекционния опит, необходими за извършване на оценки съгласно MSC.1/Circ.1662 и MSC.1/Circ.1663.

• „Обстоен преглед“ е пълна проверка, извършена от компетентно лице, за да се определи дали подемните устройства, лебедките или снемащите се приспособления остават в безопасно работно състояние и отговарят на приложимите изисквания на признатата организация.

• „Промени от основен характер“ са тези, които:

- променят SWL; или
- засягат здравината, стабилността или експлоатационния живот на подемното устройство; или
- засягат основната носеща конструкция на подемното устройство; или
- променят функционалността на подемното устройство или на която и да е част от него, която може да засегне неговата безопасност или конструктивна цялост.

- „Призната организация“ е организация, която е призната в съответствие с Регламент (ЕО) № 391/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно общите правила и стандарти за организациите за проверка и преглед на корабите (ОВ, L 131, 28 май 2009 г.) с неговите последващи изменения и допълнения.

- Основен ремонт или модификация на котвена лебедка означава едно или повече от изброените в т.3.2.1.3 на MSC.1/Circ.1662.

- Основен ремонт или модификация на подемно устройство означава едно или повече от изброените в т.3.2.1.3 на MSC.1/Circ.1662.

3. Проектиране, изработване и монтаж

- Подемните устройства и котвените лебедки трябва да бъдат проектирани, изработени и монтирани в съответствие с изискванията на призната организация.

- Всички подечни устройства и котвени лебедки се подлагат на изпитване на натоварването и на щателна проверка от компетентно лице след монтажа и преди да бъдат пуснати в употреба за първи път.

- Преди повторно въвеждане в експлоатация след основен ремонт и /или модификация, подечните устройства преминават изпитания на натоварване за определяне на безопасното работно натоварване(SWL). Товарът, използван при тестовете трябва да е в съответствие с определения в т. 3.2.1.5 на MSC.1/Circ.1663.

- Преди повторно въвеждане в експлоатация след основен ремонт и /или модификация, котвените лебедки преминават тестове в съответствие с изискванията на т. 3.2.1.2 на MSC1/Circ 1662.

4. Безопасно работно натоварване

Подемните устройства, монтирани на или след 1 януари 2026 г., се маркират трайно и се предоставят документални доказателства за SWL.

Подемните устройства, монтирани преди 1 януари 2026 г., преминават обстоен преглед въз основа на насоките, определени в MSC.1/Circ.1663, и се маркират трайно и им се предоставят документални доказателства за SWL не по-късно от датата на първия преглед при подновяване на 1 януари 2026 г. или след тази дата.

5. Поддръжка, експлоатация, проверки и изпитване

Всички подечни устройства, котвени лебедки и всички използвани снемачи се приспособления се изпитват и поддържат в добро оперативно състояние от отговорно лице. Отговорното лице се назначава от капитана или корабопричителя като лице, което притежава знанията и опита, необходими за изпълнението на задълженията, посочени в насоките, изложени в MSC.1/Circ.1662 и MSC.1/Circ.1663.

Всички котвени лебедки преминават годишни и петгодишни проверки в съответствие с изискванията на призната организация. Годишната проверка включва пълен функционален тест. Пет-годишната проверка се извършва в присъствието на компетентно лице.

Всички подечни устройства с SWL над 1000 кг. трябва да се изпитват с натоварване в съответствие с 3.2.1.5 на MSC.1/Circ.1663 най-малко веднъж на пет години в присъствието на компетентно лице.

6. Повредени подечни устройства и котвени лебедки

- Забранява се използването на ремонтирани на кораба снемачи се приспособления, освен при крайна нужда, след оценка на риска и само до първото

пристанище, където да бъдат заменени с нови или с такива, преминали фабричен ремонт и надлежно освидетелствани за SWL.

- Когато възникне неизправност, капитанът е длъжен да оцени риска и предприеме мерки да елиминира или ограничи рискове, свързани с използването на повредено подемно устройство или котвена лебедка. Мерките трябва да включват, без да се ограничават само до:

- вземане предвид на неизправното оборудване при планиране и изпълнение пътуването и операциите;

- вземане на предпазни мерки за да се гарантира, че оборудването няма да бъде експлоатирано или да се движи неконтролируемо;

- маркиране на оборудването като повредено;

- отделно съхраняване на неизправни снемачи се приспособления;

- записване на повреденото оборудване в регистъра на корабните подечни съоръжения.

7. Привеждане в изпълнение

Настоящото разпореждане да се доведе до знанието на корабоприжателите, директорите на дирекции на ИАМА във Варна и Бургас, инспекторите по държавен пристанищен контрол (ДПК) и инспекторите от сектор „Кораби“.

Разпореждането да се публикува на интернет страницата на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ и в системата по качество (СУК) на Изпълнителна агенция „Морска администрация“.

8. Влизане в сила

Това Разпореждане отменя Разпореждане № 146 от 26 януари 2026 г. и влиза в сила от датата на подписването му.

9. Контрол

Контрол по изпълнение на разпореждането възлагам на директорите на Дирекция „Морска администрация – Варна“ и Дирекция „Морска администрация – Бургас“.

При проверките на кораби, инспекторите по ДПК и от сектор „Кораби“ да включат проверки за изпълнението на правило 3-13 от глава II-1 на Конвенция SOLAS.

Recoverable Signature

X

к.д.п. инж. Венцислав Иванов
Изпълнителен директор на ИАМА
Signed by: Ventsislav Todorov Ivanov